

Byla C-423/21

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2021 m. liepos 12 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. birželio 22 d.

Kasatorė (toliau – ieškovė):

Grand Production d.o.o.

Kitos kasacinio proceso šalys (toliau – atsakovės):

GO4YU GmbH

DH

GO4YU d.o.o Beograd

MTEL Austria GmbH

Pagrindinės bylos dalykas

Autorių teisės – žiniasklaidos įmonės, kurios buveinė Serbijoje, prašymas pritaikyti laikinosios apsaugos priemonės transliacijos internetu platformos, kuria transliuojama visame pasaulyje, taip pat Austrijoje, valdytojai, įsisteigusiai Serbijoje, ir su šia valdytoja pagal sutartį ir (arba) bendrovių teisę susijusioms trečiosioms šalims, kurių buveinė Sąjungoje – Sąvoka „viešas skelbimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį – Teritoriškumo principas – Reglamento (ES) Nr. 1215/2012 7 straipsnio 2 dalis

Prejudiciniai klausimai

I. Ar 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, p. 10) 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą sąvoką „viešas skelbimas“ reikia aiškinti taip, kad jį atlieka (šiuo atveju – įsisteigęs ne Sąjungoje) tiesioginis transliacijos internetu platformos valdytojas, kuris:

- savarankiškai sprendžia dėl savo transliuojamų TV laidų turinio ir jų užtamsinimo ir tai techniškai atlieka,
- turi išimtines transliacijos internetu platformos administratoriaus teises,
- gali daryti įtaką tam, kokias TV programas gali gauti galutinis naudotojas naudodamasis paslauga, tačiau negali daryti įtakos programų turiniui,
- yra vienintelė kontrolės, kokios programos ir turinys, kada ir kokiose teritorijose turi būti matomi, vieta,

kai:

- naudotojui suteikiama prieiga ne tik prie transliacijų turinio, kurį naudoti internetu leido atitinkami teisių subjektai, bet ir prie tokio saugomo turinio, dėl kurio atitinkamas leidimas nebuvo gautas, ir
- tiesioginis transliacijos internetu platformos valdytojas žino, kad su jo paslauga taip pat suteikiama galimybė gauti saugomą transliacijų turinį be teisių subjektų sutikimo, kai galutiniai klientai naudojami VPN (angl. *Virtual Private Network*, Virtualus privatus tinklas) paslaugomis, kuriomis simuliuojama galutinių klientų IP adresą ir įrenginį esant vietovėse, dėl kurių teisių subjektų sutikimas turimas, vis dėlto
- faktiškai kelias savaites buvo įmanoma gauti saugomą transliacijų turinį transliacijos internetu platformoje be teisių subjektų sutikimo ir net nenaudojant VPN tunelio?

II. Jei būtų teigiamai atsakyta į pirmąjį klausimą:

Ar Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą sąvoką „viešas skelbimas“ reikia aiškinti taip, kad jį taip pat atlieka su pirmajame klausime apibūdintu platformos valdytoju pagal sutartį ir (arba) bendrovių teisę susijusios trečiosios šalys (šiuo atveju – įsisteigusios Sąjungoje), kurios neturi įtakos transliacijos internetu platformoje rodomų laidų programoms ir turiniui bei jų užtamsinimui, tačiau

- reklamuoja valdytojo transliacijos internetu platformą ir ja teikiamas paslaugas ir (arba)

- sudaro su klientais po 15 dienų automatiškai nustojančias galioti bandomosios prenumeratos sutartis, ir (arba)
- teikia transliacijos internetu platformos klientams klientų aptarnavimo paslaugas, ir (arba)
- siūlo savo interneto svetainėje mokamą tiesioginio valdytojo transliacijos internetu platformos prenumeratą ir veikia kaip sutarties su klientu šalis ir mokėjimų gavėjas, o mokama prenumerata sudaryta taip, kad aiški nuoroda, jog tam tikros programos bus nepasiekiamos, pateikiama tik tuomet, kai sudarant sutartį klientas aiškiai nurodo, jog nori matyti tas programas; kai klientas tokio pageidavimo neišreiškia ar konkrečiai dėl to nepasiteirauja, tokia nuoroda iš anksto jam nėra pateikiama?

III. Ar Direktyvos 2001/29/EB 2 straipsnio a ir e punktus ir 3 straipsnio 1 dalį, aiškinamus kartu su 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, p. 1) 7 straipsnio 2 punktu, reikia aiškinti taip, kad tokiu atveju, kai į teismą kreipiamasi dėl autorių teisių ir gretutinių teisių, kurias užtikrina valstybė narė, kurioje yra šis teismas, pažeidimo, šis teismas kompetentingas – nes pagal teritoriškumo principą negalima nacionalinių teismų jurisdikcija, susijusi su užsienyje padarytais pažeidimais – tik priimti sprendimą dėl žalos, kuri buvo padaryta valstybės narės, kurioje jis yra, teritorijoje, ar jis taip pat gali ir turi nagrinėti veikas, padarytas – autoriaus, kurio teisės pažeistos, tvirtinimu – už nacionalinės teritorijos ribų (visame pasaulyje)?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 2 straipsnio a ir e punktai, 3 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 2 dalies b punktas ir 5 dalis; 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 7 straipsnio 2 punktas

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Urheberrechtsgesetz (UrhG, Autorių teisių įstatymas) 15 straipsnio 1 dalis, 17 straipsnio 1 dalis, 18 straipsnio 3 dalis, 18a straipsnio 1 dalis, 59a ir 76a straipsniai

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 Ieškovė yra pagal Serbijos teisę įsisteigusi bendrovė, kurios buveinė Serbijoje; ji kuria televizijos laidas, kurias PRVA savo kanalais transliuoja Serbijoje, o trečioji atsakovė, kurios buveinė taip pat Serbijoje, savo transliacijos internetu platformoje *go4yu.tv* – visame pasaulyje. Trečioji atsakovė teisę Serbijoje ir Juodkalnijoje transliuoti, be kita ko, keturias populiarias televizijos pramogines laidas kildina iš sutarčių su PRVA; dėl kitų šalių auditorijos šios pramoginės laidos turi būti „užtamsinamos“, kad jų nebūtų galima nei girdėti, nei matyti, nes išimtinės šių laidų transliavimo kitose šalyse teises turi ieškovė. Kai tik IP adresas, iš kurio prisijungiama prie platformos, priskiriamas kitoje šalyje esančiam įrenginiui, trečioji atsakovė, kaip transliacijos internetu platformos administratorė, transliuojamą turinį užtamsina; trečioji atsakovė yra vienintelė kontrolės, kokios programos ir turinys kokiose teritorijose turi būti matomi, vieta. Vis dėlto auditorija gali tai apeiti – tam reikia prisijungti prie trečiosios atsakovės paslaugos per VPN adresą, kuris simuliuoja įrenginį esant Serbijoje arba Juodkalnijoje (tokią galimybę teikia paslaugų teikėjai arba ji prieinama per programėles, trečiajai atsakovei tai yra žinoma).
- 2 Laikotarpiu nuo 2020 m. balandžio 30 d. iki 2020 m. birželio 15 d. minėtas keturias ieškovės pramogines laidas Austrijoje buvo galima matyti trečiosios atsakovės platformoje net nenaudojant VPN tunelio.
- 3 Transliacijos internetu platformą *go4yu.tv* Austrijoje reklamuoja pirmoji atsakovė, Austrijos kapitalo bendrovė, kuri su klientais sudaro automatiškai nustojančias galioti bandomosios prenumeratos sutartis ir jiems teikia klientų aptarnavimo paslaugas. Pirmosios atsakovės vadovė ir vienintelė akcininkė yra antroji atsakovė. Trečioji atsakovė yra ketvirtosios atsakovės, Austrijos kapitalo bendrovės, kuri siūlo mokamą transliacijos internetu platformos prenumeratą ir veikia kaip mokėjimų gavėja, vienintelė akcininkė.
- 4 Ieškovė 2019 m. spalio 4 d. įspėjamuoju raštu pirmajai ir trečiajai atsakovėms nurodė, kad pažeidžiamos autorių teisės, nes be ieškovės sutikimo transliuojamos jos keturios pramoginės laidos, ir pareikalavo nutraukti šiuos veiksmus. Antrajame 2020 m. vasario 25 d. įspėjamajame rašte ieškovė panašų nurodymą ir reikalavimą nutraukti veiksmus pateikė pirmajai ir antrajai atsakovėms. Gavęs prašymą pritaikyti laikinosios apsaugos priemones, 2020 m. rugsėjo 28 d. *Handelsgericht Wien* (Vienos komercinis teismas) priėmė nutartį, kurią *Oberlandesgericht Wien* (Vienos aukštesnysis apygardos teismas) 2021 m. sausio 28 d. nutartimi iš dalies patvirtino ir iš dalies pakeitė. Trečiajai atsakovei pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės Austrijoje įsigaliojo, tačiau ieškovė padavė kasacinį skundą *Oberster Gerichtshof* (Aukščiausiasis Teismas, toliau – OGH) ir juo siekia, kad prašymas būtų patenkintas dėl visų keturių atsakovių visame pasaulyje.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 5 Ieškovė, siekdama pagrįsti savo reikalavimą nutraukti veiksmus, pateikia argumentą, kad visų kartu veikiančių atsakovių veiksmai laikytini transliacija, kaip ji suprantama pagal Austrijos *Urheberrechtsgesetz (UrhG)* 17 straipsnį, ir viešu skelbimu, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį, ir tuo pažeidžiama išimtinė ieškovės transliacijos teisė.
- 6 Pirmoji, antroji ir ketvirtoji atsakovės tam prieštarauja ir teigia, kad jų pasyvioji legitimacija negalima, nes jos nėra atsakingos už programų turinį ir nepadarė pažeidimų.
- 7 Trečioji atsakovė teigia, kad ji programas, kurias teisėtai transliuoja Serbijoje ir Juodkalnijoje, (pagal PRVA grupės nurodymus) kitų šalių žiūrovams užtamsina.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 8 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą turi būti suprantamas kaip *Oberster Gerichtshof* prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje C-426/21 papildymas (tame prašyme – antrasis prejudicinis klausimas).
- 9 Pirmuoju ir antruoju klausimais siekiama išsiaiškinti, ar, be trečiosios atsakovės, kuri yra tiesioginė transliacijos internetu platformos valdytoja, pirmoji, antroji ir ketvirtoji atsakovės taip pat turi būti atsakingos už saugomo transliacijų turinio viešą skelbimą, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2001/29/EB 3 straipsnio 1 dalį.
- 10 Taip būtų, jei pakaktų fakto, kad buvo sąmoningai palengvinami neteisėti trečiųjų šalių veiksmai (šiuo atveju – autorių teisių pažeidimai).
- 11 Vis dėlto, jei reikėtų orientotis ir į tai, ar buvo konkretus ketinimo komponentas, atsakovės nebūtų atsakingos už viešą skelbimą.
- 12 Trečiuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar šiuo atveju taikytinas teritoriškumo principas, pagal kurį, remiantis Austrijos autorių teises reglamentuojančiais teisės aktais, apsauga, kuria pasinaudojo ieškovė, susijusi tik su Austrija, todėl ieškovė gali pareikšti tik reikalavimą nutraukti veiksmus Austrijoje.
- 13 Teisės doktrinoje šis požiūris kritikuojamas ir teikiamas argumentas, kad autorių teisių reikalavimai, kaip antai asmeninės teisės (žr. 2017 m. spalio 17 d. Sprendimą *Bolagsupplysningen ir Ilsjan* (C-194/16, EU:C:2017:766), yra pasaulinio pobūdžio ir nacionaliniai teismai juos gali užtikrinti visame pasaulyje, pavyzdžiui, dėl to, kad šioje srityje taip pat teikiami vientisi ir nedalomi reikalavimai, dėl kurių galima kreiptis į teismą, kuris yra kompetentingas nagrinėti prašymą dėl visos žalos atlyginimo, kaip nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencijoje, suformuotoje 1995 m. kovo 7 d. Sprendimo *Shevill* (C-68/95,

EU:C:1995:61) 25, 26 ir 32 punktuose ir 2011 m. spalio 25 d. Sprendimo *eDate Advertising* (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685) 42 ir 48 punktuose.

- 14 Kaip paskutinės instancijos teismas OGH privalo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kai teisingas Sąjungos teisės aiškinimas nėra toks akivaizdus, kad negalėtų kilti pagrįsta abejonė. Šiuo atveju tokių abejonių kyla.

DARBINIS VERTINIMAS